

FlexNyt

Indhold

- Pas på når du stabler halmballer
- Husk at overholde plejekrav på græsarealer og udyrkede arealer
- Nogle praktiske erfaringer med bekæmpelse af lysesiv
- Hold dit korn tørt
- Parasitter
- Randzonestrøvs 5 %-regel om reduktion af bredden af randzonen
- Vigtige ændringer for kvæg i Husdyrgødnings-bekendtgørelsen

OBS!!

Pas på når du stabler halmballer

Pas på når du skal til at stable halmballer. Set i lyset af den tragiske ulykke i Hee, er det vigtigt, at det bliver gjort sikkerhedsmæssigt forsvarligt.

Mere viden

Få en række gode råd og anvisninger på dette [link](#).

Mark

Husk at overholde plejekrav på græsarealer og udyrkede arealer

GLM = god landbrugs- og miljømæssig stand

I perioden 1. juli til 15. september skal man huske at slå sine græsarealer, eller lade dem afgræsse. Udyrkede arealer skal slås mindst én gang hvert andet år. Det skyldes kravene om god landbrugs- og miljømæssig stand (GLM), som man finder i reglerne om krydsoverensstemmelse. Hvis arealerne er permanent vandlidende, bliver de ikke betragtet som landbrugsarealer og er derfor ikke omfattet af GLM.

Udyrkede arealer

Man skal slå udyrkede arealer mindst én gang hvert andet år i perioden 1. juli til 15. september. Det er en betingelse for at få enkeltbetaling for udyrkede arealer, at GLM-reglerne bliver overholdt.

Græsarealer

Permanente græsarealer og græsarealer i omdrift skal slås mindst én gang årligt i perioden 1. juli til 15. september. Slåning kan erstattes af afgræsning i stedet, men så er kravet, at mere end 50 % af plantedækket skal være under 40 cm.

SFL- Natura 2000 - §3

Hvis der søges enkeltbetaling til disse arealer, og hvis der ikke er en kvælstofkvote, gælder følgende regler:

Arealerne skal holdes lysåbne med tydelig præg af afgræsning med mindst 0,3 storkreaturer pr. ha i perioden 1. juli til 15. september. Hvis dette ikke er nok til at holde arealerne lysåbne, eller man afgræsser med færre dyr, skal arealerne slås årligt i perioden 1. juli til 15. september.

OBS!!

Vær opmærksom på, at hvis der er landbrugsarealer, som man ikke søger støtte til, skal man alligevel overholde reglerne for GLM!!

Mere viden

Hvis du er i tvivl så kontakt din planteavlskonsulent.

Nogle praktiske erfaringer med bekæmpelse af lysesiv

Slåning og afgræsning

VFL gennemførte sidste år en spørgeundersøgelse blandt 40 landmænd. Formålet var at komme med nogle forslag til, hvordan man mest effektivt kan bekæmpe lysesiv. Områder, som domineres af lysesiv, kan ifølge EU-reglerne give træk i støtten og kan derfor være et dyrt bekendtskab.

Man fandt, at det var vigtigt, at man kom tidligt i gang. Man fandt også, at det var mest effektivt med en kombination af afgræsning og slåning. Man fandt også, at det afslåede materiale skulle fjernes for at få størst effekt. Der var forskellig effekt af afgræsning alene. Nogle steder blev lysesivene reduceret væsentligt, medes der andre steder ikke var nogen større effekt. Men blev afgræsningen kombineret med slåning, havde man en ret stor effekt. Det var vigtigt, at der blev slået tæt. Der skulle dog gerne slås flere gange om året, for at dyrene åd de nye skud.

Pløjning og tromling virker ikke

Nogle havde forsøgt at tromle arealet. Det havde dog ikke særlig effekt. Andre havde forsøgt at pløje arealet. Heller ikke dette havde nogen langvarig effekt. Nogle ældre undersøgelser peger på, at pløjning ligefrem stimulerer fremspiringen af frø.

Mere viden

Ønsker du mere viden, er du velkommen til at kontakte din rådgiver.

Afgrøder

Hold dit korn tørt

Beluftning

Høsten af vinterbyg står for døren – hvis det da ellers kunne holde nogle dages tørvejr. Hvis kornet er høstet vådt og varmt, skal der holdes øje med det og skal sandsynligvis behandles. Hvis kornet ikke ligger på maks. 15 % vand, skal det beluftes med kold luft, så det kan gøres lagerfast. Det er vigtigt at holde kornet koldt, hvis det ikke kan tørres.

Der skal ikke så meget luft til

Der skal ikke så meget luft til, for at det har en effekt, da kornet kan holdes koldt med en ret lille luftmængde. En blæser, som kan yde 20 m³ luft pr. time, vil som regel være nok. Der er ikke behov for det helt store kanalsystem. Man regner med, at det er nok, hvis kanalerne ligger med den samme afstand, som kornet ligger i højden. Der skal blæses, når temperaturen (udenfor) er 50C under korntemperaturen – uanset luftens fugtighed.

Pas på med varme

Der er ikke nogen garanti for, at beluftning alene kan tørre kornet. Hvis det er muligt, kan der tilsættes varme, men afpas varmemængden efter luftfugtigheden, så der ikke er risiko for, at der dannes kondens i det øverste lag korn. Der kan monteres forskellige måleapparater for at undgå dette.

Skadedyr

Hold hele tiden øje med skadedyr. Især i korn, der har været fugtigt og varmt, er der risiko for kornsnudebiller og mider. Er man i tvivl, kan man fylde en kornprøve i en klar plastikpose og binde for den. Posen stilles på en varm radiator. Skadedyr vil da hurtigt samle sig øverst i posen.

Rotter, mus, fugle og katte

Pas også på større skadedyr. Det kan være mus og rotter, men også fugle og katte kan ødelægge meget i et kornlager. Sørg for skadedyrsikring for mus og rotter, og luk effektivt af for fugle og katte.

Mere viden

Ønsker du mere viden, er du velkommen til at kontakte din rådgiver.

Heste, kvæg, får og geder

Parasitter

Efter en våd periode som den vi lige har været igennem, får normalt mængden af parasitter til at stige voldsomt. Har man mulighed for det – og ikke allerede har gjort det – så er det tiden at give dyrene en ren græsmark til afgræsning. Har man ikke mulighed for at skifte folde, skal man i særlig grad holde øje med dyrene og om fornødent iværksætte en behandling.

Immunitet

På den ene side ønsker vi, at dyrene bliver smittede i begrænset omfang, så de opnår en immunitet, der beskytter dyrene. I første omgang skal man se på dyrene. Hvis der er tegn på infektion – det vil sige diarré, og dyrene taber sig. Der skal tages gødningsprøver, så smittetrykket kan konstateres, og en behandling kan sættes i værk. Ormemidler skal udskrives på recept af dyrlægen.

Suppleringsfoder

Det skal også vurderes, om der er græs nok. Mange af parasitternes larver sidder i og omkring gødningsklatterne. Derfor er det vigtigt, at dyrene ikke tvinges til at æde tæt på buskgræsset. Derfor kan suppleringsfoder her fra 1. august være med til at reducere problemet.

Samgræsning

En anden mulighed er samgræsning/skiftefolde mellem kvæg, får og heste, idet de forskellige dyrearter ikke optager hinandens parasitter. På den måde optager kvæg fx hestens parasitter, som så går til grunde. Som en sidegevinst opnår man en bedre udnyttelse af græsmarken.

Lungeorm

Hvis drøvtyggere går på græsarealer, er der risiko for, at dyrene smittes med lungeorm. Hvis dyrene har fået lungeorm, vil de få en tør hoste (tobakshoste). Det er ikke altid, at de hoster, når de er i ro! Derfor bør man på denne årstid "jage" en smule med dem – så vil hosten hurtigt vise sig. Et angreb af lungeorm vil give immunitet, men immuniteten har begrænset holdbarhed. Der er derfor ikke en nogen garanti for, at dyrene ikke får lungeorm i år, selv om de havde sidste år!

Nogle dyr kan være raske smittebærere og dermed være smitekilde.

Hos heste kan angreb af lungeorm forveksles med gener fra bla. muggent hø.

Blodorm hos lam

Man skal være meget opmærksom på blodorm (Hæmonchus) hos lam. Blodorm giver ikke samme symptomer som andre indvoldsorm. Dyrene får ikke diarré og behøver heller ikke at tabe sig. Dyrene dør af blodmangel. Man skal holde øje med dyrenes slimhinder, især øjenslimhinden, og se om den er bleg. Blodorm kan fastslås ved en gødningsprøve. Hvis der konstateres blodorm, skal der iværksættes en behandling omgående.

Heste

Blodorm findes også hos heste, hvor de tværtimod viser sig som diarré og kolik vinteren igennem.

Leverikter	Leverikter har de senere år vist sig at være et større og større problem. Årsagen er måske, at der afgræsses flere og flere våde enge i modsætning til tidligere.
Blodmangel	Leverikten har fået sit navn, fordi den lever af leverceller og danner boregange i leveren og dermed ødelægger leveren. Når larverne bliver kønsmodne, vandrer de til galdegangene, hvor de udvikles til voksne ikter. I galdegangene suger ikten blod i så stort omfang, at der i nogle tilfælde ses blodmangel. Kvæg og heste vil normalt ikke dø af et angreb, men vil blive afmagrede. Får og geder kan dø af et ikte-angreb på grund af blodmangel.
Fugtige arealer	Leverikten kræver en mellemvært, nemlig pytsneglen. Pytsneglen lever på fugtige arealer og ved optrådte arealer fx omkring drikkekar. Hvis der bliver problemer med leverikter, bør dyrene flyttes til tørre arealer, og der bør om muligt tages slæt på det fugtige areal. Pytsneglen kan ikke leve på sur jordbund, og på arealer som overskylles med saltvand.
Kontakt din dyrlæge	Du bør kontakte din dyrlæge, hvis du har mistanke om, at dine dyr er angrebet af indvoldsorm. Dyrlægen kan ud fra en gødningsprøve afgøre, om problemerne skyldes indvoldsorm.
Mere viden	Ønsker du mere viden, er du velkommen til at kontakte din rådgiver.

Lovgivning

Randzonenlovens 5 %-regel om reduktion af bredden af randzonen

10 m bræmmer	Den efterhånden meget omtalte Randzonenlov er nu ved at være på plads. Altså loven hvor der skal være 10 m bræmmer ved næsten alle vandløb og langs søer med en overflade på mere end 100 m ² . Det kan på mange bedrifter give ret store arealer, som ikke længere må dyrkes.
Max. 5 % af areal til bræmmer	I Randzonenlovens §5 er der en bestemmelse om, at hvis bræmmerne udgør mere end 5 % af en ejendoms areal, kan man søge om reduktion til 5 % af arealet. Der skal søges om tilladelse til en reduceret randzone hos Natur-Erhvervstyrelsen i perioden fra 1. september til 1. oktober 2012. Hvis man ønsker at udlægge mere end de 5 % til 10 m bræmmer, kan man alligevel få kompensation for det udlagte areal.
Søg rådgivning	Hvor vidt man opfylder kravene til reduktion er lidt kompliceret at beregne, da ikke alle arealer tæller med og andre kun tæller med i reduceret omfang. Du bør derfor søge rådgivning, hvis du har forskellige jordtyper, eller disse f. eks. delvis ligger i byzone.
Mere viden	Ønsker du mere viden, er du velkommen til at kontakte din rådgiver.

Vigtige ændringer for kvæg i Husdyrgødnings-bekendtgørelsen

Der er sket en række ændringer i husdyrbekendtgørelsen. En del er stramninger, og en del er præciseringer. Der er blandt andet sket stramninger vedr. opbevaring af kompost, udbringning af fast gødning og ensilagesaft. Der er også sket ændringer vedr. udbringning på frossen jord og skråninger. Der er en række andre ting, som også er ændret/rettet.

Mere viden

Se dette [link](#), hvor de enkelte ændringer er beskrevet.

Artiklerne er udarbejdet i samarbejde med medarbejdere i LRØ – partner i Dansk Landbrugsrådgivning. Dette FlexNyt er udgivet tirsdag i den angivne uge. Ønsker du oplysninger om indholdet i FlexNyt, kontakt Markedschef Jesper Klintebjerg Fuglsang, Videncentret for Landbrug, Agro Food Park 15, Skejby, 8200 Aarhus N, tlf. 8740 5112

